

VVN Fietslichtactie

Tips en inspiratie voor actiegroepen

Meedoen
is makkelijk

Samen
in actie voor
meer zichtbare
fietsers

Elk jaar gaan vrijwilligers van VVN afdelingen, scholen, sportclubs en andere groepen aan de slag met fietsverlichtingscontroles, net als jij. Met zo'n preventieve actie werk je aan de basis van de oplossing; mensen ervan bewust maken dat het belangrijk is goede fietsverlichting te hebben. Doel: meer fietsen met werkende verlichting, die ook wordt aangezet.

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER

Fietslichtactie

Op de fiets is goede zichtbaarheid van levensbelang. Zodra de wintertijd ingaat, is het extra belangrijk om goed gezien te worden. Goedwerkende fietsverlichting is dan onmisbaar. Een kwart van alle ongelukken met fietsers gebeurt namelijk in het donker. Door het organiseren van een fietslichtactie zorg je ervoor dat fietsers ook in jouw omgeving veilig over straat gaan. Het doel van de actie is om mensen bewust te maken van goede verlichting voor eigen veiligheid.

Voor wie is de actie bedoeld?

De fietslichtactie is voor fietsers van alle leeftijden. Niemand fietst veilig in het donker zonder goede verlichting. En nog lang niet alle fietsers beseffen dat fietsverlichting essentieel is om goed gezien te worden. De actie kan overal plaatsvinden: in je eigen straat of wijk, op een trainingsavond bij de sportclub, in een drukke winkelstraat of bij een school.

Wanneer is de actieperiode?

Je organiseert de fietslichtactie op een zelf gekozen datum, maar uiterlijk in januari. Dan worden de dagen namelijk weer langer en juist in de weken hiervoor heeft een actie het meeste effect. Het moment en de duur van jouw actie kun je zelf bepalen. Denk bijvoorbeeld aan een ochtend op een school in je buurt of op een avond bij de sportvereniging.

Tijden zonsondergang

De meeste fietslichtacties vinden plaats in het donker. Bijvoorbeeld wanneer kinderen in de ochtend naar school fietsen of in de avond naar de sportclub. Je kunt de actie ook overdag doen. Check wanneer de zon opkomt en weer ondergaat op: zonsondergang.info.

Evaluatie van de actie

VVN kan het actiepakket gratis aanbieden door financiële steun van de overheid. We vinden het belangrijk om de actie te evalueren. Je kunt ons hiermee helpen door een vragenlijst in te vullen. Als actiegroep fietsverlichting ontvang je via de mail een link naar de vragenlijst. Hoeveel fietsen zijn gecontroleerd en hoeveel waren er in orde? Mis je informatie of wat kan er beter in het actiepakket? Met deze informatie kan VVN de fietslichtactie blijven verbeteren. Daarmee hopen we het actiepakket blijvend gratis aan te kunnen bieden.

Aan de slag

Met dit actiepakket kun je aan de slag om zelf een fietsverlichtingscontrole te organiseren. Met een fietslichtactie werk je aan de basis van de oplossing: fietsers informeren over het belang van fietsverlichting. Gebruik de verschillende materialen in de toolkit en gebruik de tips van het stappenplan wat apart te downloaden is.

Inhoud van dit pakket:

- Markers
- Checklist fietsverlichting (labels)
- Sleutelhangers (gadget)
- Gepersonaliseerde posters op A4-formaat
- Een bedankje voor de actiegroep
- Een infographic over fietsverlichting (A4 poster)

Hoe kom je aan vrijwilligers?

Voor je actie heb je vaak hulp nodig van anderen. Denk aan (groot)ouders, leden van de ouderenbond, of vrijwilligers van een repair café. Eventueel kun je de gemeente, de politie of een lokale fietsenmaker bij je actie betrekken. Een fietsenmaker is zeker handig wanneer je daadwerkelijk fietsen wilt repareren op de controlelocatie. Bij een reparatieactie kun je ook denken aan hulp vanuit een vmbo-school. Bijvoorbeeld een vmbo-school met de richting voertuigtechniek.

Meer tips voor het vinden van vrijwilligers vind je hier vvn.nl/toolkit-nieuwe-vrijwilligers-vinden

Insteek actie

Kies bij je actie voor een positieve benadering. Dat slaat in de praktijk beter aan dan een negatieve of belerende insteek.

Meer informatie

Op de website van Veilig Verkeer Nederland vind je meer informatie over fietsverlichting: vvn.nl/fietsverlichting

Gepersonaliseerde poster 'AAN in het donker'

In het actiepakket vind je twee geprinte posters, die voor jullie zijn gepersonaliseerd. Wil je zelf meer gepersonaliseerde posters of banners maken? Ga dan naar aaninhetdonker.nl. Hier maak je op eenvoudige wijze je eigen poster of banner.

Aan de slag met het VVN-Actiepakket Fietsverlichting

Dit zit er allemaal in het VVN-actiepakket en dit kun je ermee:

Checklist fietsverlichting

Een fietser is goed zichtbaar door goede verlichting en reflectie, in de juiste kleuren en op verschillende plaatsen. De checklist werkt eenvoudig: de controleurs hoeven alleen aan te vinken wat van toepassing is bij de fiets die ze controleren. Zet je naam op de checklist, zodat je achteraf altijd kunt achterhalen wie de controle heeft uitgevoerd.

Let ook op de volgende punten tijdens de controle (niet verplicht maar wel extra veilig):

- Losse lampjes mogen wel, maar zorg dat ze goed zichtbaar zijn.
- Indien van toepassing: de dynamo werkt goed.
- Bedrading is goed vastgezet of weggewerkt in het frame.
- Een witte reflector aan de voorkant van de fiets of geïntegreerd in de koplamp.
- Lampjes mogen niet knippen.
- Check of de remmen goed werken. Heel belangrijk, zeker in de winter bij nat weer.

Sleutelhanger fiets

Vraag de fietser de reflecterende sleutelhanger aan zijn sleutel te hangen, zodat hij zich bewust blijft van het belang van goede fietsverlichting. Zo wordt de fietser er telkens aan herinnerd zijn fietslicht aan te doen.

Gepersonaliseerde poster 'AAN in het donker'

In het actiepakket zitten twee gepersonaliseerde posters (A4-formaat) in de uiting van de landelijke campagne 'AAN in het donker'. De poster kun je bijvoorbeeld ophangen in de sportkantine of in de hal van de school. Eerder in deze handleiding heb je al kunnen lezen op welke manier je zelf eenvoudig een gepersonaliseerde poster of banner maakt.

Een chocoladereep als bedankje

Als dank voor jullie inzet voor de verkeersveiligheid, heeft VVN een chocoladereep aan het actiepakket toegevoegd. Onder het genot van de chocoladereep en een kop koffie (wel zelf te regelen), kun je de actie nog eens doorspreken en je medevrijwilligers bedanken.

Voorbeeld informatieberichten

Aankondiging in de schoolkrant/clubblad

Fietslichtactie op (naam school/club)

Opvallen in het verkeer is ontzettend belangrijk, dat vinden wij ook. Daarom houden wij op [datum] een fietslichtactie op [plaats], waarbij we de verlichting controleren van alle leerlingen/clubleden. Als je zorgt voor een goed werkend licht, krijg je van ons, namens Veilig Verkeer Nederland, een leuke beloning.

Wil je ons helpen met deze actie? Meedoen is makkelijk!

Voor ouders/ verzorgers

Fietslichtactie op school

Kinderen zijn een kwetsbare groep in het verkeer: jaarlijks raken ruim 2000 kinderen ernstig gewond. Goedwerkende fietsverlichting is ontzettend belangrijk. Niet alleen om zelf goed te kunnen zien, maar ook om goed zichtbaar te zijn voor andere weggebruikers! Zo kan je kind veilig naar bijvoorbeeld de sportclub en naar huis fietsen, in het donker en bij slecht weer.

Wij [...] willen het belang van goede fietsverlichting extra benadrukken. Daarom organiseren we op [datum] een fietslichtactie op school. Hierbij wordt de fietsverlichting van alle leerlingen gecontroleerd. Als de leerlingen hebben gezorgd voor een goed werkend licht, dan ontvangen zij een leuke beloning namens Veilig Verkeer Nederland.

Ook jouw hulp hebben we nodig. Daarom vragen we je om de fiets samen met je kind thuis goed te controleren. Dit kan eenvoudig met de fietscheck van Veilig Verkeer Nederland, via deze link: vvn.nl/fietscheck

Heb je ideeën of wil je ons helpen met deze actie? Laat het ons weten via [vul hier je naam/contactgegevens in].

Alvast dank voor je medewerking!

Zo doen wij het!

Tips voor uitvoering op scholen

Met deze tips van VVN kun je de fietslichtactie samen met de school op een efficiënte en leuke manier laten verlopen:

Fietslichtactie in het voortgezet onderwijs

Vooraf:

- Zorg voor voldoende vrijwilligers om de actie uit te kunnen voeren. Vraag eventueel de politie om een bijdrage te leveren aan je actie.
- Prik een ochtend na het verzetten van de klok en kijk naar de tijden van zonsopkomst.
- Communiceer de actie tijdig via de school, zodat leerlingen hun fietslicht nog kunnen repareren of aanschaffen.
- Bespreek met de school of er mogelijkheden zijn om de actie een logische plek te geven in het onderwijsprogramma, bijvoorbeeld als onderdeel van een techniekles!

Tijdens:

- Start met de briefing van de vrijwilligers.
- Maak een fuik bij de ingang van de school. Daar splits je alle fietsen met 'werkende' en 'niet-werkende' lichten:
 - Leerlingen met werkende fietslichten krijgen een compliment en de sleutelhanger van de vrijwilliger en fietsen door.
 - Leerlingen die geen fietslicht aan hebben, laten op een later moment alsnog zien dat het licht werkt en krijgen het dringende advies om hem voortaan aan te zetten. Daarna krijgen ook zij de sleutelhanger.
 - Werkt het licht niet, dan komt er een aantekening op de leerlingenlijst. Leerlingen laten (bijvoorbeeld na een week) later zien dat hun licht wel werkt. Zij krijgen dan alsnog de sleutelhanger.

Extra tip

Erg leuk zijn tie-wraps voor om het stuur. Hiermee kun je fietsen met goedwerkend licht markeren. Kies elk jaar een nieuwe kleur. Je zult zien dat het een echt collector's item wordt en een reminder om het licht aan te doen!

Wij wensen je veel succes met deze actie!
VVN afdeling Deurne

Fietslichtactie op een basisschool

Communiceer altijd vooraf over je actie en nodig (groot)ouders en bijvoorbeeld betrokkenen van de sportclub uit om je mee te helpen. Stem ook goed af met de betrokkenen van de school.

Tijdens de uitvoering:

- Start met de briefing van de vrijwilligers.
- De leerlingen komen in kleine groepjes naar buiten, pakken hun fiets en laten zien of hun fietslicht werkt.
- De vrijwilligers controleren de fietsen en vullen direct het fietscontrolelabel in. Leerlingen bij wie het licht werkt krijgen een sleutelhanger!
- De vrijwilligers noteren bij welke leerlingen het fietslicht niet werkt. Via de leraar worden de ouders hierover geïnformeerd.
- De leerlingen mogen op een later moment laten zien dat hun fietslicht wel werkt. Zij krijgen dan alsnog de sleutelhanger.

Extra tip

- Maak een 'darkroom' om leerlingen te laten zien hoe licht en reflectie werkt! Een idee is om een modeshow met opvallende kleding te doen met zaklampen. Kinderen vinden dit erg leuk.
- Ontvang de leden van de sportclub in de fietsenstalling. Geef sporters met goede verlichting een sleutelhanger. Zo beloon je goed gedrag.

Veel succes met de actie!

Verkeersouders Lage Mierde

Goed om te weten

Het voeren van goede fietsverlichting is ontzettend belangrijk. Een derde van het aantal verkeersdoden zijn fiets-slachtoffers en onder ernstig verkeersgewonden is dat maar liefst twee derde.

Uit eigen onderzoek (evaluatie van de actiepakketten) bleek dat ongeveer 25% van de fietsers geen of geen volledige fietsverlichting voert. Bovenstaande staat in schril contrast met het feit dat 95% van de fietsers aangeeft het gevaarlijk te vinden zonder verlichting in het donker te fietsen.

Regelgeving

Fietsverlichting kan aan de fiets bevestigd zijn, maar ook losse lampjes zijn toegestaan. Veilig Verkeer Nederland is voorstander van het voeren van 'vaste' fietsverlichting. Bij vaste fietsverlichting is het wel belangrijk dat de verlichting het keurmerk heeft. Op de website keurmerkfietsverlichting.nl vind je diverse tips en wetenswaardigheden.

Hieronder lees je de belangrijkste regelgeving over fietsverlichting:

- Wit of geel licht voor
- Rood licht achter
- De verlichting schijnt recht vooruit en achteruit
- De lampjes mogen niet knipperen
- Losse lampjes mogen wel, maar moeten goed zichtbaar zijn en voldoende schijnen.

Wanneer je fietsverlichting niet in orde is, kun je een boete van € 55 krijgen.

Succes met de fietslichtactie!

Contact

Heb je na het lezen van deze handleiding nog vragen? Kijk dan op vvn.nl/fietsverlichting of neem contact op met Veilig Verkeer Nederland.

Veilig Verkeer Nederland
fietslicht@vvn.nl
088-5248800

